

Sygn. akt V U 802/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013 r. w Kaliszu

odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 15 maja 2013 r. Nr (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 15 maja 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu M. K. emeryturę poczynając od dnia 12 maja 2013 r.

UZASADNIENIE

W dniu 05.04.2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla M. K.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 15.05.2013 r. w sprawie (...) odmówił M. K. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji tej w dniu 16.05.2013 r. wniósł odwołanie M. K., w których podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 r. w (...) Spółdzielni (...) O. na stanowisku wtryskarkowego oraz w okresie od 08.05.1980 r. do 31.05.1989 r. w (...) Spółdzielni (...) na stanowisku traktorzysty, na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania M. K..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...). Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999r. wynoszący 27 lat, 7 miesięcy i 11 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 r. w (...)Spółdzielni (...)w K.na stanowisku wtryskarkowego oraz w okresie od 08.05.1980 r. do 31.05.1989 r. w (...)Spółdzielni (...) na stanowisku traktorzysty.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera zasiłek przedemerytalny.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych w okresie od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 r. w (...)Spółdzielni (...) na stanowisku wtryskarkowego oraz w okresie od 08.05.1980 r. do 31.05.1989 r. w (...)Spółdzielni (...)na stanowisku traktorzysty.

Odwołujący w okresie od 08.04.1980 r. do 31.05.1989 r. zatrudniony był w (...)Spółdzielni (...). Spółdzielnia ta świadczyła usługi transportowe dla różnych podmiotów. W K. (1)znajdowała się dyrekcja i oddziały oraz oddziały w O., K., J.. Oddział w K.posiadał około 90 sztuk jednostek transportowych, w tym około 14-15 ciągników. W podaniu o pracę z dnia 02.04.1980 r. stanowisko odwołującego określono jako pracownik przeładunku. Podobnie w kwestionariuszu osobowym z dnia 08.04.1980 r. W angażu z dnia 08.04.1980 r. stanowisko odwołującego określono jako ładowacz. W świadectwie pracy z dnia 31.05.1989 r. stwierdzono, iż w okresie od 08.04.1980 r. do 31.05.1989 r. wykonywał pracę kierowcy ciągnika. Dalszych dokumentów osobowych z tego zakładu nie ma. Odwołujący wykonywał od maja 1980 r. pracę kierowcy ciągnika. Pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Prawo jazdy kategorii T na ciągnik odwołujący posiada od 1979 r.

Odwołujący w okresie od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 zatrudniony był w (...)Spółdzielni (...) w K.. (...)w K.zajmowała się produkcją artykułów na bazie tworzyw sztucznych. Wytwarzała elementy do lodówek i inne części z tworzyw sztucznych do innych urządzeń. Produkcja odbywała się z użyciem poliuretanów, polipropylenów. Spółdzielnia podlegała spółdzielczości pracy, jednakże w zakresie kwalifikowania stanowisk do szczególnych warunków stosowano wykazy dla przemysłu chemicznego. W świadectwie pracy po zakończeniu pracy w 2001 r. stanowisko odwołującego określono jako operator wtryskarek. Załącznik do tego świadectwa stanowi świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach dotyczące okresu od 01.06.1989 r. do 30.06.2001 r. i stanowiska wtryskarkowy. Wskazano w nim Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 11 przepisów ogólnych. Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 11- obejmuje stanowisko wtryskarkowy. Odwołujący wykonywał pracę polegającą na obsłudze urządzeń i maszyn, na których odbywała się produkcja materiałów z tworzyw sztucznych. Dostarczał i dozował materiały chemiczne na poszczególnych urządzeniach: wtryskarkach. Odwołujący uczestniczył cały czas w produkcji. Przebywał i pracował w oparach materiałów chemicznych, z których wytwarzano asortyment produkowany przez spółdzielnię.

W skierowaniu do pracy z dnia 31.05.1989 r. stanowisko odwołującego określono jako operator pras. W umowie o pracę z dnia 01.06.1989 r. stanowisko odwołującego określono jako operator pras. Podobnie w angażach z dnia: 28.08.1989 r., 28.10.1989 r., 28.11.1989 r., 28.12.1989 r., 01.02.1990 r., 10.08.1990 r., 28.02.1992 r.. W zaświadczeniu lekarskim z dnia 19.05.1997 r. stanowisko odwołującego określono jako obsługę wtryskarek. W angażu z dnia 26.01.1999 r. stanowisko odwołującego określono jako wtryskarkowy.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków J. W. i K. K.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A dział IV poz. 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli. Wykaz A Dział IV poz. 17 punkt 7 i 11 Zarządzenia nr 80 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 28.05.1982 r. w sprawie prac zaliczonych do pierwszej kategorii zatrudnienia na podstawie §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04.05.1979 r. (Dz. z 1979 r. Nr 13 poz. 86 i Nr 32 poz. 186) obejmuje stanowisko operatora pras

i operatora automatów. Nadto jako pracę szczególnych warunkach określono pracę traktorzysty w Wykazie A Dziale VIII poz. 3 przepisów ogólnych cytowanych wyżej.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz. 353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE oraz rozwiązanie stosunku pracy i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 27 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawcy odwołującego obecnie nie istnieją. Wystawili mu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach co do okresu od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 r.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach co do okresu od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 r..

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach od 01.06.1989 r. do 31.12.1998 w (...)Spółdzielni (...) na stanowisku operatora urządzeń z tworzyw sztucznych i wtryskarkowego. Wystawione przez pracodawcę świadectwo pracy w szczególnych warunkach choć zawiera błędy formalne co do wskazanych przepisów resortowych, oddaje stan faktyczny co do okresu i charakteru pracy odwołującego w szczególnych warunkach. Stanowisko odwołującego, stosując właściwe przepisy umiejscowić można w Dziale IV poz. 17 Wykazu stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. Wymienione w punkcie 7 stanowiska operatora pras, w punkcie 26- wtryskarkowego, odpowiadają obowiązkom wykonywanym przez odwołującego. Nadto w przepisach ogólnych jak, wyżej wskazano, w Dziale IV poz. 17 umiejscowiono stanowiska związane z wytwarzaniem artykułów na bazie tworzyw sztucznych. Nadto odwołującemu należało zaliczyć jako okres pracy w szczególnych warunkach okres pracy co najmniej od maja 1980 r. do 31.05.1989 r. zatrudnienia w (...)Oddział w K.na stanowisku traktorzysty.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę.